

Accés obert

L'accés obert permet accedir de manera gratuïta i permanent a través d'Internet a recursos derivats de la producció científica o acadèmica, facilitant-ne la difusió i eliminant les barreres econòmiques per accedir-hi. D'aquesta manera la societat i la ciència es beneficien de la recerca finançada amb fons públics.

Per promoure la difusió de la producció científica i acadèmica en accés obert i facilitar el compliment dels mandats d'accés obert per a publicacions de la [Llei de la ciència espanyola](#) i de l'[Horitzó 2020](#), la URV va aprovar el [mandat per fomentar l'accés obert a la URV \(Consell de Govern, 18 de desembre de 2013\)](#) i els investigadors disposen del [repositori institucional](#).

[Vídeo : open access policies](#)

Claus de l'accés obert

- [Versions dels articles científics i accés obert](#)
- [Com complir amb els mandats d'accés obert](#)
- [Conserva els teus drets d'autor davant les editorials](#)
- [Beneficis de publicar en els repositoris institucionals](#)

Les Universitats Catalanes han elaborat un document que recull les bones pràctiques per facilitar el compliment dels mandats d'accés obert de publicacions.

- [Bones pràctiques de les universitats catalanes per al compliment dels mandats d'accés obert per a publicacions de la Llei de la ciència espanyola i de l'Horitzó 2020 de la Unió Europea.](#)

Com publicar en accés obert

La publicació en accés obert es pot fer mitjançant:

Autoarxiu (via verda): Els autors arxiven les seves obres en repositoris institucionals, temàtics o de tipologies de documents, posant-los accessibles a la xarxa. Quan un article ha estat publicat en una revista de pagament, s'ha de tenir en compte les condicions d'autoarxiu de l'editorial. Es pot obtenir informació sobre les polítiques editorials respecte a l'autoarxiu als buscadors:

- [SHERPA/Romeo](#) (per l'àrea anglosaxona)
- [Dulcinea](#) (per l'àrea hispanoamericana)

Revistes d'accés obert. (via daurada): l'autor publica en revistes d'OA les quals donen accés obert als articles que s'hi publiquen sense cobrar cap subscripció per accedir-hi. Algunes revistes d'accés obert requereix d'un pagament previ, ja sigui a càrrec de l'autor o de la institució a la qual pertany, per cobrir les despeses de publicació

Model híbrid. Algunes revistes de pagament permeten publicar articles en Open Access. En aquest cas, l'autor o les institucions paguen per a què l'article es publiqui en accés obert. Avui en dia, la majoria d'editorials ofereixen aquesta possibilitat.

Els articles en accés obert habitualment es troben sota llicències [Creative Commons](#).

Directori de publicacions en accés obert

RACO (Revistes Catalanes amb Accés Obert): repositori cooperatiu des del qual es poden consultar en accés obert articles a text complet de revistes científiques, culturals i erudites catalanes.

Revistas científicas del CSIC: edició electrònica d'accés obert de 34 revistes científiques publicades pel CSIC

REDALYC: xarxa de revistes científiques d'Amèrica Llatina i el Carib, Espanya i Portugal en accés obert

DOAJ: directori de revistes científiques d'accés obert i de qualitat que té com objectiu incrementar la visibilitat, facilitar-ne la consulta i fomentar el seu ús i impacte.

DOAB: directori de llibres en accés obert.

Directori de repositoris

TDX: repositori cooperatiu que conté tesis doctorals presentades a les universitats de Catalunya i altres comunitats autònomes. Permet la lectura a text complet de les tesis dipositades.

RECERCAT: repositori cooperatiu on es poden consultar documents de recerca de les universitats i centres d'investigació de Catalunya, com articles, TFG/TFM, informes, ponències...

MCD (Memòria digital de Catalunya): repositori cooperatiu que conté en accés obert col·leccions digitalitzades relacionades amb Catalunya i el seu patrimoni.

MDX (Materials Docents en Xarxa): repositori cooperatiu que conté materials i recursos digitals resultants de l'activitat docent que es porta a terme a les universitats membres.

RECOLECTA: plataforma de la *Fundación Española para la Ciencia y la Tecnología* (FECYT) que permet l'accés lliure i gratuït a la producció científica dipositada en diferents repositoris espanyols.

RECYT: plataforma de gestió, edició i accés al contingut de revistes científiques espanyoles de qualitat contrastada.

ArXiv: arxiu en línia per publicacions en pre-print en els camps de la física, les matemàtiques, la informàtica, la biologia i les finances.

OpenDOAR: directori autoritzat de repositoris d'accés obert acadèmics.

Trobareu més repositoris a l' [i-cercador](#)

Dates clau en el moviment internacional Open Access:

2001: científics demanen la creació d'una biblioteca pública en línia per accedir gratuïtament als continguts d'investigació en medicina i ciències de la salut.

2002: declaració de l'accés lliure a [Budapest](#) on té lloc la declaració de principis [Open Access Initiative](#).

2003: declaració de [Bethesda](#) i declaració de [Berlín](#).

L'any 2009 la CRUE va redactar la [Declaración de CRUE/REBIUN en apoyo del modelo de acceso abierto](#) i el Consell Interuniversitari de Catalunya, el mateix any, va acordar diferents actuacions amb l'objectiu d'impulsar l'accés obert a la recerca a Catalunya i l'any 2010 va assolir un [acord marc](#).

Actualment, la tendència és l'obligatorietat de publicar en accés lliure els resultats de les investigacions finançades públicament:

- [European Research Council](#)
- [Llei de la ciència espanyola](#)
- [Horitzó 2020](#).

PER AMPLIAR INFORMACIÓ

- Preguntes freqüents
- [CSUC accés obert](#)
- [Acceso abierto REBIUN](#)
- [Guia de les universitats catalanes per al compliment dels mandats d'accés obert per a publicacions de la Llei de la ciència espanyola i de l'Horitzó 2020 de la Unió Europea](#).
- [Materials divulgatius sobre accés obert de la UNESCO](#)
- [10 claus de l'accés obert](#)

